

Universitetet i Oslo

Enhet for lederstøtte

Rammeverk for arbeidet med utviklingsavtaler mellom fakulteter og tilsvarende enheter

FORSLAG TIL UTVIKLINGSAVTALE 2020-2022 MELLOM UNIVERSITETSLEDELSEN OG DET HUMANISTISKE FAKULTET (HF)

1. Utviklingsavtalens formål og funksjon

Det er viktig for Det humanistiske fakultet at det blir god kobling og sammenheng mellom utviklingsavtale, årsplan og strategisk plan, samt UiOs humaniorastrategi. Årsplanen i førstkommende periode har naturligvis et bredere fokus enn utviklingsavtalen og vier ekstra oppmerksomhet til flere saker som er viktige for fakultetet.

HFS årsplan har de siste årene hatt som hovedfokus å styrke kvalitet og øke gjennomføring i utdanningene samt øke eksternfinansierte inntekter. Det er et langsiktig arbeid som vil bli videreført og hvor vi begynner å se resultater.

Fakultetet står i langtidsperioden overfor en meget krevende økonomisk situasjon som krever tiltak og prioriteringer nå for å redusere kostnader og øke inntekter frem i tid. Tiltak for å redusere personalkostnadene vil gi mest effekt da disse utgjør den desidert største delen av budsjettet (ca 90-95% på instituttnivå). Men dette betyr også at fakultetet står i en situasjon der det er en reell fare for at den såkalte «HF-klemma» fra 2012/13 kan gjenta seg.

Fakultetet ønsker på forskningssiden å skape en åpen forsknings- og publiseringskultur med åpne og inkluderende forskningsaktiviteter på tvers av fag- og instituttgrenser. Fakultetet skal sikre at alle våre forskere, ph.d.-kandidater og studenter utviser god forskningspraksis og at lov om forskningsetikk er kjent og blir fulgt. Dette skal skje gjennom kompetanseutvikling, informasjon og etablering av gode rutiner på instituttene. Evalueringen av ph.d.-programmet skal gi et godt grunnlag for det videre arbeidet med å utvikle forskerutdanningstilbudet og bedre oppfølgingen av kandidatene.

På utdanningsfeltet er tiltakene fra årsplanen i hovedsak integrert i utviklingsavtalen, samtidig som årsplanen legger et bredere fokus på førsteårsopplevelsen og læringsmiljø. Fakultetet prioriterer høyt arbeidslivsrelevans, praksis og arbeid med å utvikle undervisnings- og læringsformer, tiltak som er ressurskrevende og som vi ikke er finansiert for. Et sentralt grep for fakultetet er at bedret utdanningskvalitet også skal gi bedret gjennomføring. Under «Kunnskap i bruk» rettes fokus mot å opparbeide kunnskapsgrunnlag for systematisk kontakt med samfunnsaktører som er relevante for fakultetets mange fagmiljø og mot økt oppmerksomhet for humanioras potensiale i sosial innovasjon. Mottak og integrering av internasjonalt nyansatte og karriereutvikling for forskere i tidlige karrierestadier er viktige personalpolitiske tiltak for fakultetet.

- Grunnlag for avtalen:
 - Generelt: Etatsstyringen inkludert utviklingsavtalen med KD (inngår i tildelingsbrevet), tilbakemelding fra etatsstyring og UiOs årsplan.
 - Spesifikt: Forholdet til fakultetets prioriteringer i intern årsplan
 - Rammer for arbeidet til styrene for universiteter og høyskoler
- Avtalens varighet: 01.01.2020 – 31.12.2022

2. Områder i utviklingsavtalen

Områdene i utviklingsavtalen er fastsatt basert på felles forståelse mellom enhet og universitetsledelse. Det forventes at alle fakultetene har tiltak på utdanningsområdet.

3. Oppfølging av resultater

Vurdering av oppnådde resultater baseres på en samlet vurdering av den oppnådde effekt ved utgangen av avtaleperioden, hvor utviklingen sammenlignes med det etablerte utgangspunktet.

Avtalen vil i avtaleperioden følges opp i styringsdialoger mellom rektor og dekan og eventuelt i andre møter. Oppfølgingen baseres på oppnådde årlige resultater og fakultetets og rektoratets vurderinger av tiltakenes effekt.

4. Hovedutfordringer – Konkretisering av tiltak

Hovedutfordring 1): Reduserte inntekter og økte kostnader

Bakgrunn og status

Rammekutt og lønnsvekst frem mot 2012/13 skapte en situasjon ved HF med nedgang i vitenskapelig stillinger, noe som gjorde det vanskelig å opprettholde og utvikle faglig virksomhet. HFs budsjettinnspill for 2013 resulterte i et vedtak i Universitetsstyret om en varig og midlertidig styrking av fakultetet med sikte på å snu nedgangen i faste vitenskapelige stillinger. Styrkingen ble gitt allerede fra 2014, men fakultetet klarte ikke å foreta tilsetninger raskt nok slik at det bygget seg opp et stort mindreforbruk. På sitt største var mindreforbruket på hele 140 MNOK (2016). En felles analyse fra Gruppe for virksomhets- og økonomistyring (VØS) og HF konkluderte med at årsaken til opparbeidingen av det store mindreforbruket skyldtes at HF fikk styrkingen for tidlig. Antall tilsetninger økte vesentlig fra 2016. Det var viktig at fakultetet brukte sitt økonomiske handlingsrom, men på en slik måte at man sikret bærekraft i et langtidsperspektiv. Fra 1.1.17 omdisponerte Universitetsstyret 60 MNOK av HF's mindreforbruk til rehabilitering av de siste etasjene i Niels Treschows hus. Det er til fakultetets kjennskap eneste gang et slik grep er gjort fra Universitetsstyret overfor

et fakultet med mindreforbruk og det hadde naturlig nok store negative konsekvenser for fakultetets langtidsprognose.

Fakultetet har over lengre tid prioritert midler til faglige prioriteringer for omstilling av virksomheten. Styrkingen av fakultetet fra 2014 ble også brukt til dette. Faglig prioritering runde III ble vedtatt med en ramme på 100 MNOK over fem år fra 2019. Beløpet er senere nedjustert pga de økonomiske prognosene. Samtidig har fakultetet hatt suksess med eksternt finansiert virksomhet og økning i avlagte studiepoeng de siste årene, men er fortsatt svært sårbar mht kutt i tildelingen.

Fakultetet har fulgt forventningene som lå i Universitetsstyrets vedtak fra 2013 om å styrke den vitenskapelige staben og var i 2018 oppe i det samme antall faste vitenskapelige årsverk som i 2008; 291. Prognosene fremover i langtidsperioden viser imidlertid at i 2023 er fakultetets fast vitenskapelig ansatte nesten tilbake til nivået i 2013 (273 mot 267).

HUMSAM og MEDNAT har svært ulike økonomiske rammebetingelser. HUMSAM er mer avhengig av en stabil basisfinansiering og fordelingen fra UiO fordi vi ikke har den samme forutsigbarheten i eksterne inntekter som MEDNAT. Fakultetet er derfor svært opptatt av fordelingsmodellens effekter fordi alternative inntekter ikke i tilstrekkelig grad kan kompensere for kutt i den ordinære rammen.

Fakultetet er bekymret over prioriteringer Universitetsstyret gjør som dreier finansieringen mot satsninger utenfor HUMSAM. Det framgår av tiltakene i fakultetets planverk og denne avtalen at det arbeides systematisk med å integrere humaniora i slike satsninger. Det kan imidlertid ikke forventes at fakultetet har like stor uttelling som MEDNAT på disse områdene. Den store suksessen fakultetet har med europeisk forskningsfinansiering gir heller ikke tilstrekkelig «kompensasjon» for reduksjonen i basisbevilgningen. Det er urealistisk å forvente en like bratt vekst som siste par år i EU-finansiering til fakultetet.

I DBHs statistikk over antall studenter per faglige årsverk ligger alle HUMSAM-fakultetene over UiO-snittet mens alle MEDNAT-fakultetene ligger under. Koblet med at også vår undervisning går i retning av å bli mer kostnadskreven, blir det tydelig at finansieringskategoriene er laget for en historisk situasjon vi ikke lenger er i. Fakultetet har i alle år pekt på at språkundervisning er kostnadskreven, men ser at infrastrukturen og økt oppfølging til flere studietilbud, bl.a. praksis i utdanningen, studentaktive læringsformer og summative evaluerings- og eksamensformer også i økende grad gjør de humanistiske studiene kostnadskreven.

Tiltak 1) Finansiering av særskilt kostnadskreven utdanning

De mest kostnadskreven fagene på HF tilleggsfinansieres ved intern ulik vektning av studieplasser. Den interne krysssubsidieringen oppleves ikke lenger som tilstrekkelig og den går på bekostning av de fagene som får redusert uttelling og ikke anledning til å drive tilstrekkelig utvikling av egne fag.

HF i Oslo er i en særstilling når det gjelder studietilbud som ikke gis andre steder i landet. Fakultetet avventer derfor oppfølgingen av innstillingen om særfinansiering av utsatte humanistiske fag.

Det er viktig for fakultetet at UiO bidrar til å sikre:

- Finansiering av fjerde år til fireårig BA i arabisk, japansk og kinesisk.

- Endret finansieringskategori for de mest kostnadskrevende fagene, bl.a. konservering og musikkvitenskap.
- Finansiering av et utvidet Honours-program

Tiltak 2) Utdanningsøkonomi

Fakultetet vil utarbeide bedre analyser av kostnader og inntekter i studietilbudet som beslutningsgrunnlag for utvikling av studieportefølje.

Et statistikkgrunnlag kan utarbeides på ulike måter, men bør ha som nøkkelfunksjon å være et beslutningsgrunnlag ved videreutvikling av studieporteføljen, men f.eks. også i revisjon av stillingsplaner og virksomhetsstyring. En modell kan være å kartlegge innsats i timer i forhold til studiepoengsinntjening basert på gjennomsnittlig antall studenter per emne. Tableau gir oss et godt utgangspunkt for å kunne utarbeide slike analyser.

Fakultetet kan med dette levere analyser til instituttene av bruk av lærerressursene for å sammenligne med kostnadene til å drifte emner. Et slikt beslutningsgrunnlag kan medføre reduserte kostnader (f.eks. avstemming av kostnadsnivå mellom tilsvarende fag). Det kan også gi grunnlag for prioritering av satsninger.

Hovedutfordring 2): Arbeid med kvalitet i utdanning for bedre gjennomføring

Bakgrunn og status

- Studentanalysen til HF viser at hovedutfordringen på bachelor er stort frafall fra studiene.
- HF har merket seg at tiltak for bedre gjennomføring tillegges stor vekt i etatsstyringen fra KD.
- Studietilbud på HF har opp mot 70% frafall.
- HF har gjennom mange år prøvd ut mange tiltak (123 tiltak gjennomgått av NIFU i 2013) som har hatt begrenset effekt på gjennomføring. Som et resultat av dette valgte fakultetet å «ta et skritt tilbake» og prioritere å fremskaffe fakta og et kunnskapsbasert grunnlag før nye tiltak ble vedtatt. Kunnskapsgrunnlag er viktig og påkrevet, men det er nødvendig for HF også å gå nye skritt i arbeidet med gjennomføring.

HF har to hovedspor i dette arbeidet. Det første er å sørge for at studentgruppen både har forutsetninger for å gjennomføre en bachelorgrad og faktisk har som målsetning å gjøre det, jf. tiltak 1 og 2. Det andre er å øke studiekvaliteten gjennom å videreutvikle innholdet i våre studieprogram og sikre at vi bruker ressursene vi har til rådighet på en smart måte, jf. tiltak 3 og 4.

Tiltak 1) Redusere overbooking

Hypotese: At færre studenter får tilbud om plass på utvalgte studier, vil gi høyere inntakskvalitet, og kan også gi bedre mulighet for oppfølging av studentene som kommer inn, og dermed bedre gjennomføring. Vi ser at de med høyest karakterpoeng fra vgs statistisk sett har høyere gjennomføringsprosent. Ved å redusere i antall tilbud vil de med lavest karakterpoeng ikke få opptak. Hvert år sender fakultetet betydelig flere tilbud enn det er plasser fordi ikke alle som får tilbud om plass, starter.

I 2018 reduserte vi antall tilbud noe og endte med 1855 møtt til 1891 plasser. Tilsvarende tall i 2017 var 2034 møtt til 1890 plasser. Fakultetet vil fortsette med en restriktiv overbooking

med målsetning å øke inntakskvaliteten. Dette kan strammes til inntil et visst punkt hvor neste skritt bør være å redusere i opptaksrammen.

En slik restriktiv overbookingspolitikk kan bety at fakultetet ikke fyller opptaksrammen. Overbookingstall settes på bakgrunn av søkertall og erfaring fra tidligere år og det er umulig å sikre at antall møtt stemmer overens med rammen. Når fakultetet setter overbookingstall fremover, vil vi være mest opptatt av å ikke overstige rammen.

Fakultetet bærer en viss risiko for at studiepoengsinntektene reduseres med dette grepet. Fordi vi ønsker å oppnå at gjennomføringen vil bedres med bedre inntakskvalitet vil dette være en risiko fakultetet kan bære (i den aktuelle perioden). En grunnleggende forutsetning for at fakultetet iverksetter tiltaket er imidlertid at UiO ikke inndrar studieplasser dersom målet ikke nås.

i. Etablering av nullpunkt:

- Kullet som begynte høsten 2017

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Inntakskvalitet

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei
b) Oppnådde resultater

- Opptaksstatistikk, andre studieindikatorer

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

- Overbooking settes basert på antagelser og erfaringer om studenters valg fra søknad til møtt. Det vil alltid være en usikkerhet i hvor mange tilbud som gir hvor mange møtt, så fakultetet vil være restriktive i antall tilbud for å oppnå ønsket effekt. Fakultetet vil være i dialog med instituttene for å få en omforent forståelse av dette.

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- Høyere inntakskvalitet på studentene.

Tiltak 2) Obligatorisk oppmøte studiestart

Vi ser at mange av våre studenter ikke tar studiepoeng når de har kommet inn på en årsenhet eller et bachelorprogram. Sannsynligvis har de aldri vært på campus og har ingen intensjon om å begynne å studere på HF. Likevel er disse studentene med i tallene vi blir målt på, for eksempel studiepoeng per student og gjennomføring. På TF er det en ordning med obligatorisk oppmøte i studiestart hvor studenter som ikke møter, får studieretten trukket. Disse studentene telles ikke med i møtt-tallene.

HF ønsker å prøve ut det samme på utvalgte studieprogram og har pilotert tiltaket ved to studieprogram i 2019.

i. Etablering av nullpunkt:

- 2018

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Antall studieretter som inndras
- iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av
- a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei
 - b) Oppnådde resultater
- Studiepoeng per student første semester på de aktuelle studietilbudene, sammenlignet med tidligere år (HF trenger i så fall hjelp til å fremskaffe disse tallene).
- iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring
- Evaluere etter 1 år
- v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført
- Studieretter inndratt som resultat av manglende oppmøte i studiestartsuka.
 - Mer reelle møtt-tall.

Tiltak 3) Arbeidsrelevans og bærekraft integrert i studieprogrammene

HF ønsker å ha en studieportefølje som gir studentene faglig dybde og bredde, men også å sørge for at de har de kvalifikasjonene arbeidslivet trenger. Vi må videreutvikle samarbeidet med dem som ansetter våre kandidater, og bruke alumni aktivt i undervisningen. Fakultetet skal bringe praksisnære perspektiver inn i undervisningen og sikre at studentene tilegner seg arbeidsrelevante ferdigheter.

Med en utdanning fra HF skal kandidatene kunne bidra til å løse de store samfunnsutfordringene. Senest 2022 skal alle studietilbud på bachelor skal ha et bærekraftperspektiv i minst ett emne.

i. Etablering av nullpunkt:

- Høsten 2019

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Ikke aktuelt

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av

- a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei
- b) Oppnådde resultater

- Hvordan instituttene jobber med målene, settes på agendaen i nettverk og følges opp i studiekvalitetssamtalene. Undervisningen og/ eller læringsmål for emner er endret.

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

- Arbeidsrelevans er et gjennomgående tema i en møterekke for undervisningsledernet i høsten 2019, og det samme er bærekraft våren 2020. Målene er forankret i nettverket og i fakultetets årsplan

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- HFs studieportefølje er praksisnær og koblet opp mot arbeidslivet. Alumni brukes aktivt for å sikre relevans, og overgangen fra studium til arbeidsliv oppleves bedre for våre kandidater.

Tiltak 4) Bedre bruk av undervisningsressurser

Fakultetet vil gjennomgå arbeidstidsbestemmelsene på HF for å sikre at arbeidstidsregnskapet både er et rettferdig registrerings- og rapporteringsverktøy, men også at det fungerer som et planleggingsverktøy for god ressursforvaltning. Det iverksettes en prosess høsten 2019 for å kartlegge behovet for revisjon av arbeidstidsregnskapet. Våren 2020 vil det avklares i hvilken grad det er behov for revisjon av eksisterende arbeidstidsregnskap, og hvordan en eventuell videre prosess skal legges opp.

I en parallell prosess skal fakultetet evaluere ressursplanleggingsverktøyene som brukes i dag (Workplan m.fl.). Målet er at instituttene skal benytte et felles planleggingsverktøy.

i. Etablering av nullpunkt:

- Høsten 2019

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Ikke aktuelt

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei b) Oppnådde resultater

- Resultater av kartlegging og evalueringer, oppfølging av dekanat og i nettverk med instituttene.

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

- Kartlegging av ressursplanleggingsverktøy og bruken av disse skjer høsten 2019 i samråd med instituttene. Kartleggingen vil være grundig, og på basis av denne vil det legges frem et forslag til overordnet konsept for videre prosess og organisering av arbeidet. Forslaget vil bli drøftet med ledergruppen og øvrige aktuelle interessenter. For å sikre god kommunikasjon og transparens kan det i denne fasen også være aktuelt å gjennomføre allmøter. Fakultetsstyret vil orienteres om resultatet fra konseptfasen og plan for videre arbeid.

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- Fakultetet har besluttet om ressursplanleggingsverktøyet skal revideres, og eventuelt besluttet videre prosess. Intensjonen er at instituttene skal bruke samme planleggingsverktøy.

Hovedutfordring 3): Arbeid for økt internasjonal forskningsfinansiering og utfordringsdrevet forskning

Bakgrunn og status

Siden HF allerede henter ut mye av sitt potensial for eksternfinansiering på tradisjonelle disiplinære grunnforskningsarenaer som Fripro og ERC/Marie Sklodowska Curie Actions, trenger vi å arbeide mer strategisk for å hente inn eksternfinansiering på andre arenaer samtidig som vi opprettholder trykket på de klassiske grunnforskningsarenaene. Her er tverrfaglighet som krysser fakultetsgrensene av stadig større betydning for å hente inn ekstern finansiering.

Vi ser dette i Horizon 2020, men også i finansiering fra Forskningsrådet. RITMO, vårt nyeste SFF, er f.eks. et samarbeid mellom HF, SV og MN. Når Forskningsrådet ønsker at humaniora skal øke sin andel av den samlede tildelingen fra 3 til 5 %, skal dette skje gjennom deltakelse i tematiske program som f.eks. VAM, MILJØ, KLIMA og IKT-PLUSS, programmer der det er mindre sannsynlig at vi kan nå frem med rene humaniora-prosjekter.

HF har i flere år arbeidet for å øke det tverrfaglige samarbeidet innad i fakultetet. Våre forskere bruker også aktivt samarbeidsflaten som UiOs tre store satsinger tilbyr. UiO kan imidlertid stadig bidra inn i arbeidet med tverrfaglighet ved å skape flere faglige møteplasser og fjerne organisatoriske hindringer.

Tiltak 1) Øke finansiering fra EU/ERC

- Av økende økonomisk betydning.
- Fakultetet er allerede inne i en positiv utvikling, men satsingen er ressurskrevende

Fakultetet skal fortsatt støtte søknadsarbeid gjennom intensiver slik det er beskrevet her: <https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/fa/finansiering/internt/hf/hfs-eu-insentiver-og-rutiner/>

Størrelsen på insentivene vil variere avhengig av fakultetets økonomi. Av den grunn er det også viktig for fakultetet at UiO viderefører ordningen med PES-midler.

Fakultetets arbeid de siste årene inkluderer Karriereløpsprogrammet, MSCA Individual Fellowships-workshop, insentiver for å søke igjen, leserpanel, kompetanseheving for forskningsrådgivere og økende erfaring med drift av prosjekter. Satsingen har gitt resultater:

- 5 ERC grants (4 Starting og 1 Consolidator)
- 13 MSCA IF stipendiater
- Partner i to tematiske prosjekt og partner i et MSCA Innovative Training Network
- 47 søknader i 2018, 11 innvilget, suksessrate på 23 %
- 31 MSCA IF-søknader sendt til fristen 11.9.2019, svar i februar
- Tre søkere fra HF skal til intervjuer for Consolidator Grant i oktober

i. Etablering av nullpunkt:

- Resultater EU/ERC-finansiering 2018

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Resultater EU/ERC-finansiering

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei b) Oppnådde resultater

- Utvikling av resultatene i perioden. Antall søknader, antall søknader videre til runde to, og antall innvilgede søknader.

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

- Måle antall tilslag.

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- Økt EU/ERC-finansiering

Tiltak 2) Økt satsning på samfunnsutfordringer og tematiske satsninger

- Av økende økonomisk betydning.
- HF bør bli bedre representert i de tematiske satsingene/ programmene/ utlysningene, lokalt (på UiO), nasjonalt (i NFR) og internasjonalt (i EU-systemet).
- Bygge på søknader til tematiske programmer hos Forskningsrådet for senere søknader til EU.

Fakultetet skal fortsette å støtte søknadsarbeid, f.eks. gjennom årsplanstiltak.

- Instituttene skal bidra til å identifisere og motivere søkermiljøer, og til å støtte og utvikle søknader.
- Fakultetet skal i samarbeid med instituttene ha tiltak som bidrar til å identifisere relevante programmer og utlysninger, og relevante samarbeidsmiljøer på og utenfor HF.
- Fakultetet skal ta initiativ til arrangementer som fremmer tverrfakultært søknadssamarbeid mellom forskningsmiljøer.
- Fakultetet skal drive aktivt påvirkningsarbeid for at de tematiske programmene faktisk skal åpne for deltakelse fra humaniora.
- Fakultetet skal arbeide for nye tematiske program i Forskningsrådet og NordForsk med tyngdepunkt i humanistisk forskning.

i. Etablering av nullpunkt:

- Resultater BOA og tematiske program 2018

ii. Kvantitative indikatorer som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- BOA-finansiering
- Programtilsagn tematiske program

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei
b) Oppnådde resultater

- Antall søknader til tematiske program og antall tilslag
- Gjennomslag for endringer i Forskningsrådets portefølje av programmer og utlysninger.

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

HF vil ikke klare å sikre gjennomføring av tiltaket alene, men har behov for drahjelp fra UiO ved at det fra sentralt hold prioriteres å:

- legge til rette for matchmaking på tvers av fakultetsgrensene
- fjerne organisatoriske hindringer på UiO
- legge vekt på målsettingen om at tematiske satsinger skal favne *hele* universitetet, f.eks. ved videre tverrfakultære satsninger

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- Økt finansiering fra tematiske program.

Hovedutfordring 4): Oppfølging av handlingsplan for likestilling og mangfold 2020-2023

Bakgrunn og status

Fakultetsstyret ved HF har vedtatt en offensiv [handlingsplan for likestilling og mangfold](#) som favner bredere, og som vil bidra til at fakultetet bedre gjenspeiler den byen og det samfunnet vi er en del av. Det er nødvendig å legge ulikt fokus på forskjellige grupper i årene som kommer.

I 2019 er det gjennomført en første risikokartlegging og forslag til tiltak mot trakassering. Dette arbeidet skal fortsette.

Den største innsatsen fra begynnelsen av planperioden vil bli lagt på opplæring og oppfølging. Tiltak for dette er tatt inn i denne utviklingsavtalen.

Studentene

Fakultetet ønsker et større mangfold blant nye studenter og at alle skal føle at de har en plass her. Det er behov for særlig fokus på studenter fra minoritetsgrupper og underrepresentert sosialt bakgrunn.

Ansatte

Fakultetet har i hovedsak kjønnsbalanse i alle stillingskategorier etter å ha jobbet aktivt med likestilling i mange år og ansetter nå ca 50% kvinner i førsteamanuensisstillinger. Administrative stillinger har overvekt kvinner og mange har HF-bakgrunn. Fakultetet har hatt svært mange vitenskapelige ansettelser de siste årene og ca 50% av de nyansatte i vitenskapelig stilling har internasjonal bakgrunn.

Fakultetet ser at det gjenstår et arbeid for å integrere våre internasjonale nyansatte på en bedre måte. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal foreslå tiltak for integrering av internasjonale ansatte, bl.a. vil det bli foreslått språkpolicy for fakultetsstyret og annen tilrettelegging våren 2020.

Tiltak 1) Opplæring i likestilling og mangfoldsarbeid

- Fakultetet skal styrke mangfoldsopplæringen av studie –og programkonsulenter
- Lederopplæring skal ha et forsterket fokus på mangfoldsledelse
- Likestilling og mangfold må jevnlig opp i ulike fora og i lederopplæring. Hvordan mangfoldsperspektivet sikres i ansettelesprosesser må inkluderes i opplæringen av ledere.

Tiltak 2) Oppfølging av handlingsplan for likestilling og mangfold

- Ledere skal rapportere på enhetens arbeids for å fremme likestilling og mangfold til fakultetet i årlig styringsdialog. Det skal også rapporteres på bruk av likestillings- og mangfoldsmidler.
- Handlingsplanens visjon og tiltakspunkter skal gjenspeiles i fakultetets og instituttens årsplaner og strategidokumenter.
- Fakultetet har i 2019 holdt et første seminar hvor instituttens ledergrupper foretok en risikokartlegging og laget tiltak i forhold til trakassering, herunder seksuell trakassering. Slike seminarer skal fakultetet fortsette med. Resultatene skal rapporteres til lokalt arbeidsmiljøutvalg og følges opp på instituttlederemøter hvert halvår.

i. Etablering av nullpunkt:

- Status i 2019

ii. Kvantitativ indikator som grunnlag for vurdering av resultatforbedring

- Årsplaner og strategidokumenter gjenspeiler handlingsplanen
- Konkrete oppfølgingsmøter med fakultetet hvor temaet har vært oppe
- Konkrete kurs som er holdt for program og studiekonsulenter
- Enhetenes rapportering av tidsplaner og tiltak ift trakassering

iii. Andre momenter som grunnlag for vurdering av a) Indikasjoner på om vi er på riktig vei
b) Oppnådde resultater

- Egenrapportering fra enhetene i ledermøter

iv. Oppfølging av tiltaket. Kort beskrivelse av hvordan man sikrer gjennomføring

- Oppfølgingsplaner ift gjennomføring

v. Hva kjennetegner situasjonen når tiltaket er gjennomført

- Økt fokus og kjennskap til arbeid med mangfold blant ansatte

Hovedutfordring 5): Digital humaniora

Fakultetet skal vedta en offensiv og framtidsrettet strategi for digital humaniora (DH). Den skal angi retning for arbeidet videre og gi klare prioriteringer for innsatsen på dette feltet. En adekvat forskningsinfrastruktur for digital humaniora vil bidra til et mer konkurransedyktig humaniora og til at UiOs resultater i forskning og utdanning forbedres.

Bruken av digital teknologi og digital metodikk blir stadig viktigere i humaniora, og HF's strategi vil ha et metodefokus. Metodisk innovasjon vil altså være viktigere enn utvikling av nytt innhold i form av databaser el.lign. Strategien må også avklare ansvarsforhold og arbeidsdeling mellom HF og sentrale lokale og nasjonale samarbeidspartnere innenfor DH, særlig UB og NB. Å sikre finansiering og god forskningsinfrastruktur vil på sikt være viktig.

Arbeidet forberedes høsten 2019 når fakultetet kartlegger eksisterende lokale miljøer som arbeider med digital humaniora i vid forstand, samt innhenter erfaringer fra de nordiske universitetene som har satset sterkest på DH det siste tiåret.

Tiltak 1)

- Våren 2020 vil fakultetet oppnevne en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til strategi som skal vedtas av FS i september.
- Tiltak i årsplan 2021-2023 som følger opp strategien er gjennomført.

Anbefaling til enhetene (er ikke en del av avtalen)

Vi anbefaler at enhetene i sitt interne arbeid med utviklingsavtalen og oppfølgingen av den fastsetter:

- Ansvarlig for tiltaket
- Milepæler for fremdrift
- Status for gjennomføring